

AHISKA TÜRKLERİNİN GÖÇ VE UYUM PROBLEMLERİ TBMM'DE

TBMM Göç ve Uyum Alt Komisyonu, (Atay Uslu Başkanlığında, Said Yüce, Sema Ramazanoğlu Şenal Sarıhan, Ruhi Ersoy) 12.04.2018 tarihinde TBMM Halkla İlişkiler Toplantı Salonunda, DATÜB'ü temsilen Genel Sekreter Fuat Uçar, DATÜB Ege Bölgesi Temsilcisi ve İzmir Ahıska Türkleri Dernek Başkanı İbrahim Agara ile bir toplantı yaptılar. Görüşmede Ahıska Türklerinin Türkiye'ye göç ve uyum süreçleriyle ilgili problemler ve çözüm bekleyen sorunlarla ilgili geniş kapsamlı bir sunum yapıldı. DATÜB Genel Sekreteri Fuat Uçar, komisyon üyelerine Ahıska ve Ahıska Türkleri ile ilgili bilgi verdi. 3835 sayılı Kanun'un 1. Maddesine göre devletimiz tarafından iskânlı göç ettirilerek Erzincan ve Bitlis'e yerleştirilen Ahıska Türklerinin göç ve uyum süreçleriyle ilgili bir konuşma yaptı. Ukrayna'da savaş bölgesinden 670 aileden meydana gelen 3 bine yakın Ahıska Türkünün Cumhurbaşkanlığının talimatıyla getirilerek TOKİ konutlarına yerleştirildiğini söyledi. Ailelerin 6 ay içerisinde vatandaşlığa kabul edildiklerini,

iş imkânlarının İŞKUR tarafından çözüldüğünü, bazılarının belediyelerce işe alındıklarını, eğitim ve sağlık problemlerinin çözüldüğünü belirtti. Bu ailelerin yakınlarının hâlâ Ukrayna'da savaş bölgesinde kaldığını, onların da sağ salim Türkiye'ye getirilmesini istediklerini belirtti. Çoğunluğunun Ukrayna'da evlerini satamadıkları için sık sık gidip gelmek zorunda kaldıklarını, Ukrayna'da çalışma günlerinin ve emeklilik haklarının Türkiye'ye nakliyle ilgili taleplerini dile getirdi. Bundan sonraki göçlerin Ardahan bölgesine gerçekleştirileceğini ve bu göçle ilgili olarak hükümet yetkilileriyle görüşmeler yapıldığını ifade etti.

Dr. İbrahim Agara, Bakanlar Kurulunun 15.08.2017 tarihli kararıyla, 01.01.2017 tarihinden önce Türkiye'ye iskânsız göç etmiş olan 23 bin Ahıska Türk'üne istisnâ vatandaşlık hakkı tanıdığını ifade ederek, bu tarihten sonra gelecek ailelerin kaderinin nasıl olacağını belirsiz olduğunu ifade etti. Dr. Agara başlıca problemleri de ayrı ayrı şöyle izah etti:

Uzun dönem ikamet tezkeresi: Ahıska Türklerine Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün 15/05/2017 tarihli genelgesiyle 01/01/2017 tarihinden önce Türkiye'ye giriş yapmış ailelere uzun dönem ikamet tezkeresi verilmiştir. Bu tarihten sonra gelenlere kısa dönem veya insanî ikamet verilmeye başlanmış, her iki halde de sorunlar çözülmüş gibi görülse de kalıcı olmadığı için bu tarihten sonra gelenler geçmişteki problemlerle karşı karşıya kalacaklardır. Uzun dönem ikametler devam etseydi, beş yıl sonra vatandaşlık alma hakkı olacaktı.

Çalışma izni: Türkiye şartlarında bir yabancıya çalışma hakkı verilebilmesi için kırk yaşını geçmemiş olması, mesleğine ihtiyaç duyulması, sağlıklı olması gibi şartlar yerine getirildiği takdirde, işveren, Çalışma Bakanlığına müracaat ederek kişiye çalışma hakkı sağlayabilir.

Emeklilik: Eski Sovyet ülkelerinde yeteri kadar çalışmış olduğuna dair gerekli belgeler olmasına rağmen, o ülkelerle ikili sosyal güvenlik anlaşması yapılmadığı için çalıştığı günler Türkiye'de sayılmamaktadır. Bu durumdaki bakıma muhtaç yaşlılara çalışma belgeleri noterde onaylatılarak elçiliklerde gerekli işlem yaptırılıp geçimini sağlayacak kadar bir maaş bağlanmasını arzu ediyoruz. Zaten bu durumdaki aileler çok değildir.

Diploma denkliği: Eski Sovyetler Birliği'nde okuyup yüksek tahsil diplomasını almış olan meslek sahiplerinin diplomalarının onaylanmasında kolaylık sağlanmalıdır. Rusya'dan Almanya'ya göç eden Almanlara, İsrail'e giden Yahudilere ve Yunanistan'a göç eden Rumlara meslekleri üzerinden bir veya iki sene meslekî staj yaptırmak suretiyle sınava tabi tutularak diploma denklikleri verilmiştir. Türkiye'ye göç etmiş olan doktor, mühendis ve öğretmenlerin diploma denklikleri yapılmadığı için mesleklerini icra edememektedirler.

Dr. Agara, Ahıska Türklerinin yakın geçmişte yaşadığı acılara ve kayıplara da işaret ederek Türkiye'nin bu acıları dindirmesi gerektiğini söyledi. "Çocuklarımızı bayrağımızın altında büyütmek ve bu ülkenin şerefli vatandaşları olarak yetiştirmek istiyoruz. Bu problemlerin çözümü, TBMM'nin kabul etmiş olduğu 3538 sayılı Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun'a yeniden işlerlik kazandırmakla mümkündür." dedi.

Dr. İbrahim AGARA
İzmir Ahıska Türkleri Derneği Başkanı
DATÜB Ege Bölgesi Temsilcisi

ACARA VE AHISKA GÖÇLERİ ÜZERİNE KONFERANS

Hayat Vakfı Ankara Öğrenci Kozası Göç Hareketleri Araştırmaları Koordinatörlüğü tarafından 11 Mayıs 2018 günü **93 Harbi Sürgün Tarihi-Batum ve Ahıska Göçleri** konulu bir konferans düzenlendi. Konferansın konuşmacısı **Yunus Zeyrek** slayt gösterisi eşliğinde tarihî perspektif içinde Acara ve Batum'da yaşanan belli başlı göç hareketlerini anlattı. Her iki bölgenin de Osmanlı Devleti'nin birer parçası olduğunu ifade eden Zeyrek özetle şunları söyledi: *"Acaralılarla Ahıskalılar Müslümanlık ve yerli kültür bakımından kardeş ve amcaoğlu gibidirler. Kız alıp vermek suretiyle derin akrabalık bağları vardır. Ne yazık ki her ikisi de son yüz yılda birçok acılar yaşamıştır. Bölgede cereyan eden Türk-Rus savaşlarında bu yörenin yerli ahalisi, tercihini ve safını daima Osmanlı yanında belirlemiştir. Bu savaşların ilk önemlisi 1828 savaşıdır. Rus askeri Erzurum'a kadar gelmiş ve 1829 Edirne Antlaşması'yla çekilmişse de Ahıska savaş tazminatı olarak Çarlığa bırakılmıştır. O zaman Ahıska'dan Anadolu'ya doğru göçler olmuştur. 1877-78 savaşında Ruslar, halkın kahramanca direnişi karşısında Acara'ya girememiş olmasına rağmen Berlin Konferansı'nda Kars ve Ardahan'la birlikte burayı da koparmıştır. Böylece Batum, Kars ve Ardahan (Elviye-i Selase/Üç sancak) Çarlığın pençesine düşmüştür. Anadolu'ya göçlerin en fecî olanı bu tarihlerdir. Berlin Konferansı'nda bir konuşma yapan İngiltere Başbakanı*

Lord Salisbury, Batum'un Rusya'ya bırakılmasına tepki göstermiş ve şöyle demiştir: "Yüksek bir kahramanlıkla koca bir Moskof ordusunu yenmeye muvaffak olan ateş parçası gibi aslan bir milletin duygularını incitmek doğru değildir." Zamanımız sınırlı olduğu için her şeyi burada anlatamayacağım. Bizim Ahıska dergimizin 2011 yılında 22-23. sayılarında çıkan merhum Hocam Prof. Dr. Kırzioğlu'nun Millî Misâkımızda Yer Alan Batum-Acara Bölgesi başlıklı yazısını okumanızı tavsiye ederim.

Osmanlı arşivlerinde bu göçler ve göçmenlerin iskânıyla ilgili çok belge bulunmaktadır. 1930'lu yıllar yani Stalin dönemi ise tahammül edilmez zulümlerden dolayı kaçak göçlerin yaşandığı dönemdir. O zamanlar Türkiye sığılacak bir melce durumundaydı. Nitekim geride kalan halk Ahıska ahalisinin tamamı, Acara'nın da bir kısmı 1944'te topyekûn sürgün felâketine maruz kalmıştır. Gürcistan günümüzde de uluslararası hukuka riayet etmemekte, Ahıska Türklerinin vatana dönmelelerine müsaade etmemekte ve Acara halkını din ve kültürünü değiştirmeye zorlamaktadır."

Daha ziyade Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin katıldığı konferans ilgiyle dinlenmiş ve teşekkür konuşmalarıyla sona ermiştir.

Bizim Ahıska

GÜRCİSTAN'IN ŞAŞIRTICI KARARI

Gürcistan, para değişiminde fahiş bir uygulama yapıyor. Bu sebeple de Türkiye'den Gürcistan'a geçişler azaldı. Gürcistan, parası olan lari'nin değerini dolara endeksledi. Türkiye'de doların artması, aynı zamanda lari'nin de değerinin artması anlamına geliyor. Dolar yükselince lari de yükseliyor. İki yıl önce 100 lira karşılığında 120 lari alınabilirken şimdi 100 lira ile ancak 56 lari alınabiliyor! Yani bir yılın içinde Gürcü parası, Türk lirası karşısında neredeyse yüzde yüz artmış oldu! Bunun reel bir değer olmadığı açıktır. Araç geçişleri için de sigorta kanunu çıkardıkları için uluslararası araçların dışında artık Türkiye'den geçen araç sayısında da çok düşüş oldu. Motosikletlerden de sigorta istenmektedir. İsteyen 15 günlük sigorta yaptırabildiği gibi bir yıllık sigorta da yaptırabiliyor. Bir otomobilin 15 günlük sigorta bedeli 30, otobüs 45, tır 60 lari. Bu sebeple araçlarda geçiş ilk on günde yüzde 40

azalma oldu. Türkgozü sınır kapısından geçmek için sıra bekleyen araçlar artık yok denecek kadar azaldı. Sadece tır geçişleri devam ediyor. Ayrıca Ahıska pazarından alışveriş yapmak için Posof'tan gidenlerin sayısı da oldukça azaldı. Gürcistan parasının hiçbir bankada geçerliliği olmamasına rağmen Türk lirasının değerinin düşürülmesine anlam verilemiyor. Diğer taraftan Gürcistan'dan gelip Posof'ta alışveriş yapanların fazlaştığı görülmektedir.

Halil İbrahim Ataman-Posof